

Minister Anders Adlercreutz, kyrkomötet 7.5.2025

Ministeri Anders Adlercreutz, kirkolliskokous 7.5.2025

Arvoisa arkkipiispa ja kirkolliskokousedustajat, bästa ärkebiskop och kyrkomötesombud, hyvät ystävät, kära vänner,

On suuri ilo ja kunnia päästä tervehtimään teitä kaikkia tänne kirkolliskokoukseen. Olen ilahtunut huomattessani, että kirkon strategian hengessä ovet ovat täällä Linnasmäen opistolla auki edelleen myös kirkollisasioista vastaavalle ministerille. Så ett stort tack för det!

Kirkko on yksi vanhimmista instituutioistamme, sen juuret ulottuvat vuosituhansien taakse. Siitä meitä muistuttaa tänä vuonna vietettävä Nikean kirkolliskokouksen 1700-vuotisjuhlavuosi. Tuon kirkolliskokouksen kutsui aikanaan koolle silloinen Rooman keisari Konstantinus Suuri, joka osallistui myös itse kokoukseen. Konstantinus näki kristinuskon merkityksen valtakunnan yhtenäisyyden ja vakauden ylläpitämisessä. Kirkon vaikutusvalta suhteessa valtioon kasvoikin tuolloin merkittävästi, ja kirkko ja valtio alkoivat tehdä tiiviimpää yhteistyötä.

Verratessamme tuota 1700 vuoden takaista maailmaa nykyhetkeen huomaamme, että moni asia on onneksi muuttunut. Yhteiskunnat ovat paljon tasa-arvoisempia kuin tuolloin, teknologia on kehittynyttä, eikä esimerkiksi taloutemme perustu enää orjatyövoiman käyttöön. On myös asioita, jotka ovat pysyneet aika lailla samanlaisina – ja hyvä niin.

Keisari Konstantinus Suuri antoi aikanaan kristityille luvan harjoittaa uskontoaan niin yksityisesti kuin julkisestikin. Sama ajatus uskonnonvapauden turvaamisesta on edelleen yhteiskuntamme ja ihmiskäsityksemme perustana. Konstantinuksen aikana kyse oli toki enemmänkin siitä, mitä keisari salli, sen sijaan, että kyse olisi ollut valtiovallalle asetetusta velvollisuudesta turvata uskonnonvapaus kaikille.

När det gäller en fungerande religionsfrihet måste vi gå fram åtskilliga århundraden från Konstantin den store - jag vill lyfta fram en av våra egen stora tänkare, Anders Chydenius som utförde en stor del av sitt livsverk i Österbotten och som i slutet på

1700-talet fick ett starkt inflytande, både i riksdagen i Stockholm, men också utöver det i mänsklighetens samlade idéhistoria. Chydenius talade bland annat om behovet att öppna sina hjärtan för människor med annan bakgrund än sin egen, och förde fram argument för en fungerande religionsfrihet, och nånting som idag kan liknas vid en generös flyktingpolitik. Hans inflytande för liberalismen och människans frihet överlag ska vi inte heller glömma.

Hyvät kuulijat

Maailma ei valitettavasti ole kehittynyt Nikean kirkolliskokouksen, tai edes Anders Chydeniuksen jälkeen paikaksi, jossa kansakunnat eläisivät sovussa keskenään ja kaikki voimavarat olisi mahdollista laittaa ihmisten hyvinvoinnin edistämiseen. Venäjän hyökkäyssota ja koko Eurooppaan kohdistama turvallisuusuhka sekä suurten talousmaiden kauppapoliittiset painit haastavat meitä löytämään entistä parempia tapoja kääntää julkinen taloutemme kasvuun. Tätä tarkoitusta varten hallitus sopi kevään kehysriihessä mittavasta kasvupaketista.

Vastuullinen taloudenpito edellyttää, että kasvua tukevista toimista aiheutuvia tulomenetyksiä kompensoidaan muilla toimilla. Yksi näistä menoja säästävistä toimista kohdistuu valtion rahoitukseen, joka on tarkoitettu evankelis-luterilaisen kirkon hoitamiin yhteiskunnallisiin tehtäviin eli hautaustoimeen, väestökirjanpitoon sekä kulttuurihistoriallisten rakennusten ja irtaimiston ylläpitämiseen. Tämä säästö, jota kukaan ei olisi halunnut tehdä, on kuitenkin linjassa lukuisten muiden yhteiskunnallisiin tehtäviin kohdistuvien säästöjen kanssa, joita olemme joutuneet tekemään talouden tasapainottamiseksi ja kasvun edellytysten turvaamiseksi.

Kirkon osalta tilannetta helpottanee se, että vuoden alusta voimaan tulleiden kunnallisverotuksen muutosten johdosta kirkollisveron tuoton arvioidaan kasvavan lähivuosina merkittävästi.

Hyvät kuulijat

Perustuslain mukaan vastuu kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Kirkolliset rakennukset ja ympäristöt edustavat suomalaisen yhteiskunnan henkisen ja aineellisen kulttuurin jatkuvuutta keskiajalta nykypäivään. Sekä valtioneuvoston vuonna 2023 hyväksymässä

kulttuuriperintöstrategiassa että kirkkohallituksen kuluvaan vuoden alussa hyväksymässä kirkon kulttuuriperintöstrategiassa nähdään, että kirkollinen kulttuuriperintö ei ole vain kirkon jäsenten tai kristittyjen perintöä, vaan kirkon rakennusperintö ja taide sekä monet arvot ja perinteet muodostavat olennaisen osan maamme kansallisesta, kaikille suomalaisille yhteisestä kulttuuriperinnöstä.

Olen kiitollinen, myös arkkitehtitaustastani johtuen, siitä, että kirkko määrätietoisesti ja pitkäjänteisesti vaalii tätä perintöä.

Kirkoilla on myös valtion näkökulmasta erittäin vahva, vaalimisen arvoinen identiteetti. Myös Valtioneuvoston viime vuonna hyväksymässä kulttuuripoliittisessa selonteossa kulttuuri, taide ja kulttuuriperintö ymmärretään yhteiskunnan sivistyksen perustana ja yhteiskuntarauhan ylläpitäjänä mahdollistaen vapaan demokratian ja moninaisuuden.

Arvoisa arkkipiispa ja kirkolliskokousedustajat, bästa ärkebiskop och kyrkomötesombud

Fast vår tid verkar vara full av utmaningar och osäkerhet så är det viktigt att komma ihåg att kyrkan alltid har varit en betydande och samlande kraft i vårt samhälle. Rötterna sitter djupt i vår historia. Kyrkans inflytande syns på många sätt i vårt samhälle idag.

Och fast inte kyrkomötet leds av statsöverhuvudet, som i Nicea för 1700 år sedan, så är förhållandet mellan statsmakten och kyrkan värdefullt.

Eli vaikka kirkolliskokousta ei enää johdakaan valtion päämies, kuten 1700-vuotta sitten Nikeassa, valtion ja kirkon välinen yhteistyö on – ja tulee vastaisuudessakin olemaan – arvokasta ja välttämätöntä.

Kiitos teille kaikille sitoutumisestanne ja panoksestanne yhteisen hyvän eteen ja ennen kaikkea toivon sanoman ylläpitämisestä. Ännu ett stort tack till er för det värdefulla arbete ni gör i vårt samhälle.

Kiitos, että sain viettää kanssanne tämän hetken.